

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI

Miejskiego Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec”
w Katowicach na lata 2026–2029

Opracowała Jowita Hercig



Burowiec

Centrala
ul. Gen. J. Hallera 28



Szopienice

Filia nr 1
ul. Obronców Westerplatte 10



Giszowiec

Filia nr 2
Plac pod Lipami 1

I. Wprowadzenie

Program działalności Miejskiego Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec” na lata 2026–2029 został opracowany w oparciu o dotychczasowe doświadczenia instytucji, analizę zasobów organizacyjnych i infrastrukturalnych oraz kontynuację strategicznych kierunków rozwoju, poszerzony o nowe działania mające na celu rozwój kulturalny instytucji.

Dokument stanowi podstawę planowania działań kulturalnych, edukacyjnych i społecznych, odpowiadających na potrzeby mieszkańców dzielnic Giszowiec, Szopienice i Burowiec. Uwzględnia specyfikę lokalnego środowiska, bogate dziedzictwo kulturowe regionu oraz rolę MDK jako kluczowej instytucji kultury Katowic.

Program wpisuje się w Strategię Rozwoju Kultury Katowice 2035+, którego celem strategicznym jest realizacja misji: Katowice miastem kultury.

Cel ten jest realizowany poprzez następujące działania:

- wzrost uczestnictwa w kulturze,
- twórcza kooperacja,
- nowe podejście do przestrzeni kultury,
- współtworzenie wspólnego wizerunku.

Kierunki działań wdrażających cele takie jak: wprowadzanie do oferty nowych form aktywności, realizowanie wybranych elementów oferty poza siedzibą instytucji (np. w przestrzeniach publicznych, placówkach edukacyjnych), poszerzanie grona uczestników wśród mieszkańców Katowic, pogłębianie uczestnictwa w kulturze wśród publiczności kulturalnej Katowic, poprawa dostępności obiektów kultury i wydarzeń kulturalnych dla osób o specjalnych potrzebach, wzmacnianie istniejących oddolnych inicjatyw kulturalnych, aktywowanie i motywowanie do podejmowania nowych inicjatyw, partycypacyjność – otwartość instytucji kultury na włączanie mieszkańców i mieszkańek w procesy decyzyjne, współpraca instytucji kultury z podmiotami z innych sektorów, współpraca przemysłów kultury i przemysłów kreatywnych z instytucjami kultury w oparciu o sieciową współpracę, rozwój współpracy międzynarodowej instytucji kultury, rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej instytucji kultury z nauką, w tym z uczelniami i biznesem, badanie stanu kultury instytucjonalnej, konsekwentne promowanie miasta poprzez kulturę, propagowanie wielokulturowej przeszłości regionu, znajdują swoje zastosowanie w programie instytucji.

II. Charakterystyka instytucji i zasoby

MDK „Szopienice-Giszowiec” jest samorządową instytucją kultury Miasta Katowice, prowadzącą działalność w trzech obiektach:

1. Siedziba główna - ul. gen. J. Hallera 28

Obiekt z salą widowiskową (ok. 320 miejsc), bankietową na 100 osób, zapleczem scenicznym, salami warsztatowymi, pracowniami artystycznymi oraz Galerią Antrakt. W budynku funkcjonuje również filia Miejskiej Biblioteki Publicznej.

2. Filia nr 1 - ul. Obrońców Westerplatte 10

Kameralny obiekt o charakterze lokalnym, po termomodernizacji, pełniący funkcję centrum animacji sąsiedzkiej i edukacji kulturalnej. Sala na 80 miejsc na małe formy artystyczne, salki warsztatowe.

3. Filia nr 2 - Plac pod Lipami 1 (Giszowiec) oraz Gawlikówka

Zabytkowy zespół architektoniczny, zlokalizowany na terenie Parku Giszowieckiego, obejmujący salę widowiskową, muszlę koncertową, Izbę Śląską oraz galerię poświęconą twórczości Ewalda Gawlika członka legendarnej Grupy Janowskiej. Instytucja dysponuje wykwalifikowaną kadrą merytoryczną, techniczną i administracyjną, realizującą zadania statutowe w zakresie upowszechniania kultury, edukacji artystycznej i animacji społecznej.

III. Misja i wizja

Misja

Misją Miejskiego Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec” jest rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej poprzez edukację kulturalną, wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego oraz działania wzmacniające tożsamość i integrację mieszkańców.

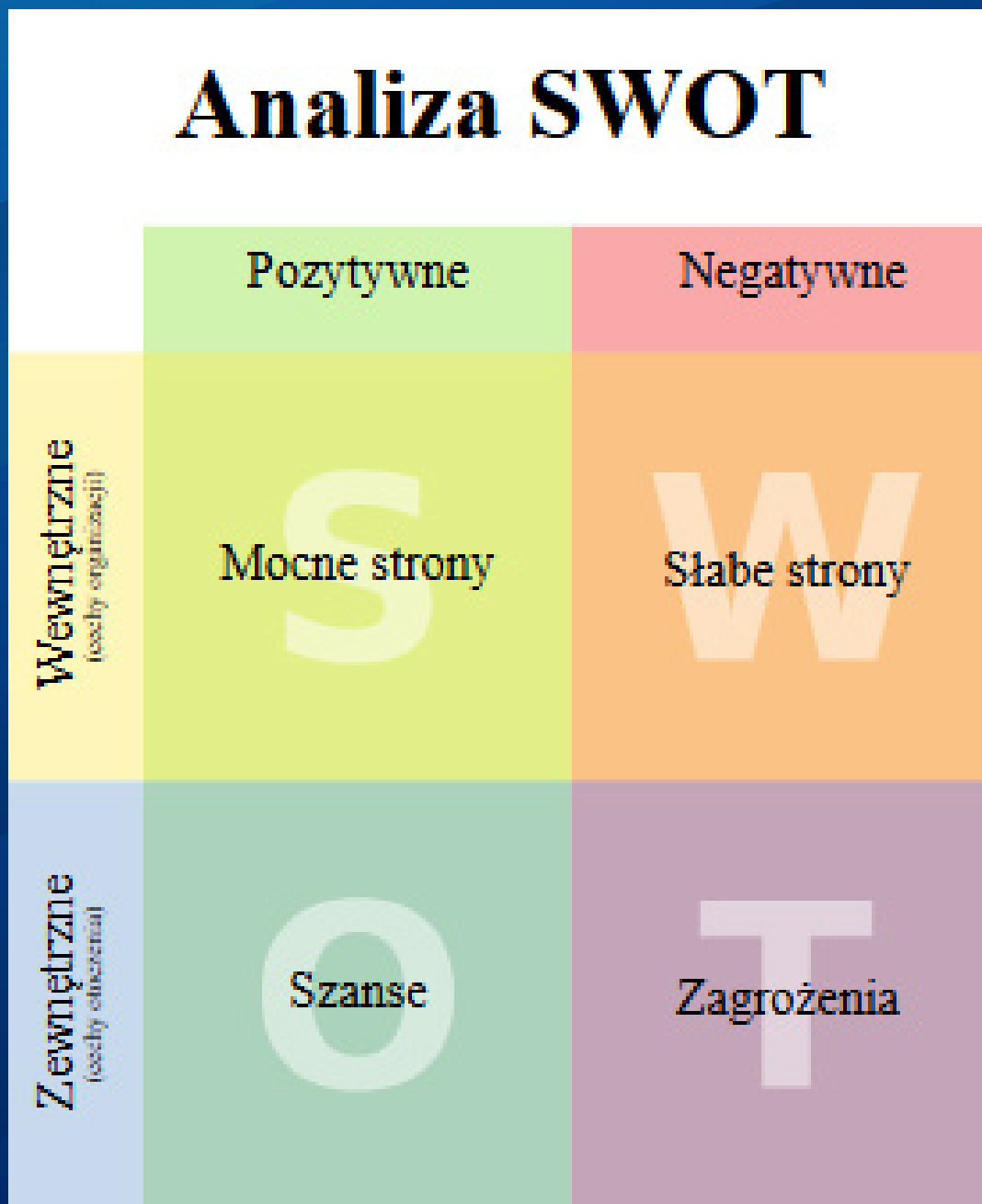
Wizja

MDK „Szopienice-Giszowiec” jako nowoczesne, otwarte i dostępne centrum kultury lokalnej, łączące tradycję z nowoczesnością, aktywnie współtworzące życie społeczne dzielnic i wzmacniające ich potencjał kulturowy.

Analiza SWOT

Miejskiego Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec” w Katowicach

Analiza SWOT została opracowana w oparciu o syntetyczne ujęcie sytuacji Miejskiego Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec” jako jednej instytucji, działającej w kilku lokalizacjach. Uwzględnia zarówno potencjał organizacyjny i infrastrukturalny MDK, jak i uwarunkowania społeczne, finansowe oraz wizerunkowe.



— Analiza SWOT

MOCNE STRONY:

- Prowadzenie działalności w trzech obiektach zlokalizowanych w różnych dzielnicach Katowic, co zapewnia szeroki zasięg oddziaływania.
- Dobra lokalizacja obiektów oraz dostępność komunikacji miejskiej (tramwaje, autobusy).
- Rozbudowana i różnorodna baza lokalowa: sale widowiskowe, teatralne, taneczne, pracownie artystyczne, galerie, muszla koncertowa.
- Duże sale widowiskowe umożliwiające organizację koncertów, festiwali i wydarzeń o większej skali.
- Bogata, zróżnicowana oferta kulturalna i edukacyjna, skierowana do różnych grup wiekowych.
- Szczególnie rozwinięta i ceniona oferta dla seniorów.
- Wieloletnie doświadczenie w organizacji konkursów i wydarzeń o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim.
- Silne zakorzenienie w historii i dziedzictwie kulturowym Szopienic i Giszowca.
- Obecność i działalność renomowanych twórców nieprofesjonalnych (m.in. Grupa Janowska) oraz zaplecze do pracy twórczej.
- Działalność edukacyjna w Izbie Śląskiej na Giszowcu i promocja twórczości Ewalda Gawlika, członka Grupy Janowskiej, którego obrazy można zobaczyć w Gawlikówce.
- Postać Kazimierza Kutza, znanego filmowca, pochodzącego z Szopienic i powstający obiekt kulturalny w dawnym domu twórcy, jako promocja miejsca nie tylko w regionie, ale i Polsce.
- Pozytywny wizerunek MDK jako instytucji rzetelnej, dobrze zorganizowanej i otwartej na potrzeby środowiska.
- Dobra współpraca z lokalnymi stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi, szkołami i przedszkolami.
- Możliwość generowania dochodów własnych (wynajem pomieszczeń, wydarzenia biletowane).
- Doświadczona i kompetentna kadra merytoryczna.

SŁABE STRONY

- Zły lub pogarszający się stan techniczny części obiektów, wymagający remontów i modernizacji.
- Brak pełnej dostępności architektonicznej dla niepełnosprawnych, w szczególności w budynku przy ul. gen. J. Hallera 28 (brak windy).
- Niedobory w nowoczesnym sprzęcie nagłośnieniowym i oświetleniowym.
- Ograniczona liczba miejsc parkingowych przy obiektach
- Niemożność dojazdu do Filii nr 1 (brak zgody ze strony prywatnego właściciela posesji oraz wspólnoty mieszkaniowej), co utrudnia funkcjonowanie .
- Przestarzała strona internetowa i niewystarczające wykorzystanie narzędzi marketingu cyfrowego.
- Trudności w docieraniu do nowych odbiorców, w szczególności młodzieży i osób w wieku 40–50+.
- Brak wolontariatu i niskie zaangażowanie społeczne części mieszkańców głównie na Burowcu i w Szopienicach
- Duża rotacja pracowników
- Ograniczone środki finansowe na inwestycje i rozwój infrastruktury.
- Zbyt mała dotacja podmiotowa na działalność bieżącą
- Niedostateczna liczba nowoczesnych, innowacyjnych form oferty kulturalnej.

— Analiza SWOT

SZANSE

- Zmiana postrzegania domów kultury jako nowoczesnych, otwartych centrów aktywności społecznej.
- Rozwój działań promocyjno-marketingowych poprzez powołanie Zespołu i wspólne opracowanie strategii (ulotka, plakaty, rozwój promocji w mediach społecznościowych)
- Integracja społeczności lokalnej wokół MDK jako miejsca spotkań, inspiracji i współtworzenia kultury.
- Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi realizującymi projekty kulturalne i społeczne.
- Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych (projekty unijne, granty krajowe, programy miejskie).
- Rozwój turystyki industrialnej i kulturowej, szczególnie na terenie Giszowca.
- Powstawanie nowych osiedli mieszkaniowych jako potencjalne źródło nowych odbiorców oferty MDK.
- Bliskość szkół, przedszkoli, biblioteki, parków i innych obiektów użyteczności publicznej.
- Rosnące zapotrzebowanie na ofertę kulturalną o charakterze lokalnym i sąsiedzkim.
- Stworzenie nowej „skrojonej na miarę” oferty dla nowych mieszkańców Szopienic i Burowca zamieszkujących powstałe osiedla
- Możliwość rozszerzenia działalności plenerowej i wydarzeń sezonowych.
- Współpraca pomiędzy katowickimi domami kultury i realizacja wspólnych projektów.
- Program Rewitalizacji Miasta Katowice dla wybranych dzielnic w tym Szopienic i Burowca
- Udział instytucji w projekcie unijnym JUST GREEN, mającym na celu rewitalizację Szopienic poprzez zieloną architekturę (zawiązanie współpracy międzynarodowej).
- Aplikowanie do programów MKiDN m.in. Dom Kultury +, którego celem jest przeprowadzenie diagnozy wśród mieszkańców Szopienic i Burowca, zwłaszcza młodzieży oraz mieszkańców 40+ i 50+ na temat oferty kulturalnej.

— Analiza SWOT

ZAGROŻENIA

- Obojętność części mieszkańców wobec oferty kulturalnej oraz niskie zaangażowanie społeczne.
- Oczekiwania mieszkańców nieadekwatne do możliwości finansowych i organizacyjnych MDK.
- Utrwalone negatywne stereotypy dotyczące dzielnic, wpływające na frekwencję i wizerunek instytucji.
- Odpływ młodzieży i aktywnych mieszkańców do centrum miasta lub innych ośrodków.
- Starzenie się społeczności lokalnej i brak naturalnej wymiany pokoleniowej odbiorców.
- Utrata wykwalifikowanych pracowników z powodu niskich wynagrodzeń.
- Postępujące starzenie się infrastruktury i wyposażenia przy braku wystarczających środków na remonty.
- Pogarszające się poczucie bezpieczeństwa w niektórych lokalizacjach.
- Ryzyko dalszej degradacji technicznej obiektów w przypadku braku inwestycji.

Analiza SWOT stanowi podstawę do wyznaczania kierunków rozwoju MDK „Szopienice-Giszowiec” w latach 2026–2029 oraz do planowania działań strategicznych, inwestycyjnych i programowych.

— IV. Cele strategiczne na lata 2026–2029

- Upowszechnianie kultury i dziedzictwa regionalnego Górnego Śląska.
- Rozwijanie oferty edukacji kulturalnej dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.
- Wzmacnianie amatorskiego ruchu artystycznego i twórczości nieprofesjonalnej.
- Zwiększanie dostępności oferty MDK dla osób z niepełnosprawnościami oraz grup zagrożonych wykluczeniem.
- Integracja społeczności lokalnej poprzez wydarzenia plenerowe i sąsiedzkie.
- Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, szkołami, przedszkolami i instytucjami kultury.
- Podnoszenie jakości infrastruktury i zaplecza technicznego.
- Zwiększanie rozpoznawalności MDK poprzez skuteczną promocję i obecność w mediach cyfrowych.

— V. Kierunki działalności programowej

1. Przeglądy, festiwale i konkursy

Kontynuacja oraz rozwój cyklicznych wydarzeń o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim, w szczególności Ogólnopolskiego konkursu poetyckiego im. M. Pawlikowskiej Jasnorzewskiej, który w 2026 roku będzie obchodził jubileusz XXX lecia. Zmodyfikowana w 2025r. formuła, dzięki profesjonalnym jurorom, pozwoli na dalszy rozwój konkursu, wpłynie na szeroką promocję tego wydarzenia w kraju, a także poza granicami.

Należy kontynuować również Konkurs plastyczny im. Pawła Wróbla dla artystów nieprofesjonalnych, konkurs plastyczny poświęcony Ewaldowi Gawlikowi czy Grupie Janowskiej, obchodzącej w 2026r. 80 lecie istnienia.

Rozwój działań muzycznych i folklorystycznych, wpłynie na twórczość amatorską oraz dziedzictwo kulturowe regionu.

— V. Kierunki działalności programowej

2. Działalność kulturalno-edukacyjna

Realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć artystycznych, warsztatów tematycznych, spektakli teatralnych, koncertów edukacyjnych oraz projektów wakacyjnych i feryjnych („Lato w mieście”, „Zima w mieście”).

- Rozwój nowych inicjatyw w Szopienicach i Burowcu, które są na liście dzielnic podlegających rewitalizacji.

Jako członek Komitetu Rewitalizacji miasta Katowice jestem przekonana, że tzw „miękką” rewitalizacja poprzez kulturę, powodująca zmianę myślenia jest równie ważna jak zmiany infrastrukturalne. Na przykładzie innych dzielnic Katowic widać, jak procesy rewitalizacyjne (nowa architektura, mieszkańcy, rozwój edukacji, poszerzanie oferty kulturalnej) wpływają na zmianę postrzegania miejsca.

MDK jest partnerem unijnego projektu JUST GREEN, gdzie Szopienice zostały wybrane przez Miasto Katowice jako miejsce pilotażowe. Udział w tym międzynarodowym projekcie, daje możliwość współpracy, zapoznania się z dobrymi praktykami uczestników.

Propozycja nowych projektów mających na celu otwarcie się na potrzeby mieszkańców m.in:

- “Kawa z bajtlem” adresowana dla matek i ojców z dziećmi do 3 roku życia,
 - “Pokój nic nie robienia” dla młodzieży, przewrotna z nazwy inicjatywa, mająca na celu zachęcenie młodych do odwiedzenia domu kultury, który często kojarzy się z reliktem przeszłości.
 - warsztaty dziennikarskie dla młodzieży od 14-18 lat,
 - warsztaty sitodruku “Stwórz swój własny dizajn”,
 - “Kąsek kultury” spotkania autorskie z ludźmi ze świata kultury
 - Rozwój warsztatów ceramicznych w dwóch obiektach
- i wiele innych cennych inicjatyw.

— V. Kierunki działalności programowej

3. Koncerty i wydarzenia plenerowe

Organizacja koncertów, festynów i wydarzeń rekreacyjno-kulturalnych, w szczególności: świąt dzielnicowych, koncertów w Parku Giszowieckim, wydarzeń w ramach Industriady, Dnia Dziecka, Potańcówek, teatrów i seansów plenerowych, Święta Giszowca – corocznej, ogólnodostępnej imprezy na zakończenie lata z udziałem gwiazd.

W 2026r. Giszowiec świętuje Jubileusz 120 lecia oraz 20 lecie działalności filii nr 2. Z tej okazji organizowane będą szczególne wydarzenia, mające na celu przybliżenie tradycji tego wyjątkowego miejsca.

Program merytoryczny instytucji zostanie wzbogacony o dwa nowe cykle, mojego autorstwa:

- Kutzogranie, wydarzenie muzyczno-filmowe, którego celem jest integracja społeczności lokalnej z Szopienic wokół postaci Kazimierza Kutza.
- Blues na Burowcu – cykl koncertów, warsztatów związanych ze śląskim Bluesem, z wykorzystaniem potencjału przestrzeni budynku domu kultury na Burowcu, w tym sali koncertowej na 320 miejsc.

4. Stała działalność sekcyjna

Prowadzenie różnorodnych sekcji i kół zainteresowań (plastycznych, muzycznych, tanecznych, sportowo-rekreacyjnych), odpowiadających na potrzeby różnych grup wiekowych i środowiskowych.

5. Działalność teatralna i koncertowa

Wykorzystanie potencjału sal widowiskowych do organizacji spektakli teatralnych, koncertów muzyki klasycznej i rozrywkowej, kabaretów, widowisk muzycznych dla dzieci oraz wydarzeń biletowanych i nieodpłatnych.

— V. Kierunki działalności programowej

Prowadzenie działalności impresaryjnej, poprzez organizację imprez artystycznych, koncertów lub występów, a także sprawowanie menadżerskiej opieki nad artystami.

Promocja młodych twórców, studentów szkół artystycznych poprzez umożliwienie występów scenicznych, organizowanie wystaw.

Współpraca ze znanymi agencjami artystycznymi w celu prezentacji spektakli, koncertów na najwyższym poziomie.

6. Działalność edukacyjna i regionalna

Rozwijanie projektów z zakresu edukacji regionalnej, historycznej i artystycznej, w tym lekcji muzealnych, warsztatów gwary śląskiej, wykładów tematycznych oraz spotkań literackich.

Stały rozwój działalności z edukacji regionalnej poprzez realizację projektów dla szkół i przedszkoli we współpracy z instytucjami kultury jak np. Śląskie bajtle odkrywają.org. we współpracy z Instytutem Wojciecha Korfańskiego.

Powołanie Zespołu ds. Edukacji w celu opracowania oferty edukacyjnej dla jednostek oświatowych. Dzięki ofercie widać wzrost uczestnictwa w projektach edukacyjnych oferowanych przez MDK.

7. Działalność wystawiennicza i wydawnicza

Organizacja wystaw sztuki amatorskiej i profesjonalnej, w przestrzeni trzech obiektów zgodnie z tematycznym harmonogramem.

Rozwijanie kolekcji prac lokalnych twórców oraz wydawanie materiałów informacyjnych i publikacji okolicznościowych.

— V. Kierunki działalności programowej

8. Oferta dla seniorów

Rozszerzanie działań skierowanych do osób starszych w ramach miejskich programów senioralnych, obejmujących zajęcia ruchowe, artystyczne, edukacyjne oraz integracyjne.

Realizacja zadań w ramach inicjatyw lokalnych takich jak Pora na Giszowieckiego seniora, W seniorach siła, Rozśpiewany senior, Weekend seniora z kulturą.

W każdym obiekcie czynnie działają kluby seniora, które aktywnie uczestniczą w życiu kulturalnym.

— VI. Współpraca i partnerstwa

MDK będzie kontynuował i rozwijał współpracę z:

- organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami lokalnymi,
- placówkami oświatowymi,
- instytucjami kultury i sportu,
- miejskimi jednostkami organizacyjnymi,
- lokalnymi przedsiębiorcami i sponsorami.

— VII. Rozwój infrastruktury i zaplecza technicznego

W latach 2026–2029 planuje się:

- modernizację i bieżące utrzymanie obiektów MDK,
- poprawę dostępności architektonicznej dla osób z niepełnosprawnościami,
- doposażenie sal w nowoczesny sprzęt nagłośnieniowy i oświetleniowy,
- działania na rzecz poprawy estetyki otoczenia i bezpieczeństwa użytkowników.

— VIII. Promocja i komunikacja

Promocja działalności MDK będzie realizowana poprzez:

- media społecznościowe i stronę internetową,
- współpracę z lokalnymi mediami,
- materiały drukowane,
- udział w miejskich i ogólnopolskich platformach informacyjnych dotyczących kultury.
- "sieciowanie" czyli wspólne działania kulturalne wszystkich obiektów (korzystanie ze wspólnych zasobów kadrowych czy technicznych)
- Współpraca z domami kultury działającymi na terenie Katowic poprzez tworzenie wspólnych projektów np. "Spotkanie z bajką", "Noc MDK-ów"
- wspólna ulotka informująca o wydarzeniach na dany miesiąc, informacja o sekcjach, dzięki czemu mieszkańcy mogą wybrać najlepszy dla siebie wariant. Odległość pomiędzy Giszowcem a Burowcem to zaledwie kilka minut drogi, przy dobrze funkcjonującej komunikacji nie jest problemem przemieszczanie się w celu uczestnictwa w wybranych wydarzeniach.

— IX. Podsumowanie

Program działalności MDK „Szopienice-Giszowiec” na lata 2026–2029 zakłada dalszy, zrównoważony rozwój instytucji jako centrum kultury lokalnej i ogólnomiejskiej. Odpowiada na potrzeby mieszkańców, pielęgnując dziedzictwo regionu oraz otwierając się na nowe formy aktywności kulturalnej i społecznej.

MDK będzie prowadzić otwarty dialog, współpracując z miejskimi instytucjami i podmiotami zewnętrznymi w tworzeniu oferty kulturalnej z mieszkańcami i dla mieszkańców, wsłuchując się w ich potrzeby.

Oba te kierunki będą wzajemnie korespondować, tworząc instytucję w przyjaznym nurcie społecznego domu kultury.

Instytucja stanie się swoistą platformą umożliwiającą spotkania, wymiany i współtworzenie inicjatyw.

Moja wizja stawia na kreatywną pracę zespołową, jakościowe wykorzystanie potencjału pracowniczego, rozwój kulturalny instytucji na wysokim poziomie, uwzględniając różnorodne potrzeby mieszkańców.